

ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ
ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΟΡΥΦΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Υπό την Προεδρία του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, εμείς, οι συμμετέχοντες στη Διάσκεψη Κορυφής της Διαδικασίας Συνεργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEECF), Πρόεδρος Borut Pahor, Πρόεδρος Milo Đukanović, Πρόεδρος Vjosa Osmani-Sadriu, Πρόεδρος Šefik Džaferović, Πρωθυπουργός Natalia Gavrilică, Πρωθυπουργός Dimitar Kovačevski, Πρωθυπουργός Edi Rama, Πρωθυπουργός Andrej Plenković, Αναπληρωτής Πρωθυπουργός Sorin Grindeanu, Υπουργός Εξωτερικών Nikola Selaković, Υπουργός Εξωτερικών Teodora Gencovska και Υφυπουργός Εξωτερικών Faruk Kaymakci·

Παρουσία του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Charles Michel, και της Γενικής Γραμματέως του Συμβουλίου Περιφερειακής Συνεργασίας (RCC) κας Majlinda Bregu·

Επιβεβαιώνοντας την ισχυρή δέσμευσή μας στις ιδρυτικές αρχές του Χάρτη της SEECF, του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στα σχετικά κείμενα της ΕΕ, του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης·

Δίνοντας έμφαση στη δέσμευσή μας στις αξίες της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της αλληλεγγύης, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, ως ακρογωνιαίο λίθο οικονομικής και κοινωνικής προόδου στην περιοχή μας·

Αναγνωρίζοντας τον ρόλο και τη σημασία της SEECF ως κύριου πολιτικού forum συνεργασίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, που εδράζεται στην κοινή ισχυρή πολιτική βούληση, με έμφαση στο γεγονός ότι αποτελεί μια διαδικασία συμπεριληπτική, αυτοσυντηρούμενη, περιφερειακής ιδιοκτησίας, και βασισμένη στην αρχή της ισότητας·

Τονίζοντας το κοινό όραμά μας για την ευρωπαϊκή προοπτική ολόκληρης της περιοχής μας ως κύριου μέσου για την επίτευξη ειρήνης, ασφάλειας, καθώς και κοινωνικής συνοχής και οικονομικής ανάπτυξης, μέσω συνεργασίας·

Επαναλαμβάνοντας την ιδιαίτερη προσοχή μας στην ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων και στη σημασία απελευθέρωσης θεωρήσεων με την ΕΕ για ολόκληρη την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης·

Αναγνωρίζοντας τις παγκόσμιες προκλήσεις της πανδημίας COVID-19 και τις επαχθείς κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, καλωσορίζοντας, ταυτόχρονα, την αλληλεγγύη που επέδειξαν οι συμμετέχοντες στην SEECF και οι εταίροι τους στο μετριασμό και την υπέρβασή τους·

Αποδοκιμάζοντας και καταδικάζοντας την παράνομη, αδικαιολόγητη και απρόκλητη εισβολή στην Ουκρανία από ένοπλες δυνάμεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας· εκφράζοντας την ισχυρή υποστήριξή μας στην κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα και την ανεξαρτησία της· εκφράζοντας την αλληλεγγύη μας προς την Ουκρανία, την κυβέρνησή της και τον φίλο ουκρανικό λαό·

Διαβεβαιώνοντας, σε μια πολύ απαιτητική περίοδο για την ειρήνη και την ασφάλεια στην Ευρώπη, πως είμαστε δεσμευμένοι να εντείνουμε τις προσπάθειες για την ενίσχυση της

συνεργασίας και του συντονισμού μας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας, και να υπερασπισθούμε τις ευρωπαϊκές αξίες που υποστηρίζουν την υπεροχή του διεθνούς δικαίου, της βασισμένης σε κανόνες διεθνούς τάξης και των σχέσεων καλής γειτονίας·

Υπενθυμίζοντας την ουσία και τα παραδοτέα των προηγούμενων Δηλώσεων Συνόδων Κορυφής της SEECP·

Υπογραμμίζοντας τη σημασία που έχει για το μέλλον της περιοχής η Στρατηγική της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030, που στοχεύει στην προώθηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των ΗΕ, μέσω της περιφερειακής συνεργασίας·

Επιβεβαιώνοντας την ανάγκη συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο ως απάντηση στις κοινές περιφερειακές και παγκόσμιες προκλήσεις·

Συμφωνήσαμε τα ακόλουθα:

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Τονίζουμε για ακόμη μια φορά τη σταθερή πίστη μας στο κοινό, ευρωπαϊκό μέλλον μας. Στους ταραχώδεις καιρούς που διανύουμε, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποδειχθεί πως είναι η πιο επιτυχής προσπάθεια για τη διασφάλιση της ειρήνης, της σταθερότητας, καθώς και της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας στην ήπειρό μας.

Έτσι, αναγνωρίζοντας την ποικιλομορφία των σχέσεων των συμμετεχόντων στην SEECP με την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης αίτησης προσχώρησης στην ΕΕ ενός Συμμετέχοντος στην SEECP, υποστηρίζουμε σθεναρά την ευρωπαϊκή προοπτική καθενός από αυτούς, με βάση την αρχή της αξιοκρατικής αξιολόγησης κάθε εταίρου ξεχωριστά για την εκπλήρωση των σχετικών προϋποθέσεων, δεδομένου ότι θεωρούμε ότι θα ενισχύσει την ασφάλεια, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και θα εγγυηθεί την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Οι υποψήφιοι επαναλαμβάνουν την αφοσίωσή τους στις ευρωπαϊκές αξίες και αρχές και στην επιτέλεση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων προς το συμφέρον των λαών τους.

Πιστεύουμε πως η πλήρης ενσωμάτωση της Νοτιοανατολικής Ευρώπης στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τόσο της περιοχής όσο και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον εκπληρωθούν πλήρως οι απαιτούμενες προϋποθέσεις. Οι Συμμετέχοντες στην SEECP που είναι ήδη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν την ευρωπαϊκή προοπτική των Συμμετεχόντων στην SEECP που επιθυμούν να προσχωρήσουν.

Δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή προοπτική της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αποτελεί μείζονα στρατηγική επιλογή για τους Συμμετέχοντες στην SEECP, αναγνωρίζουμε την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του πολιτικού διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων στην περιοχή που δεν είναι μέλη της ΕΕ, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλότερο επίπεδο συντονισμού και συνεργασίας σε αποφάσεις, πολιτικές και θέσεις που λαμβάνουν η ΕΕ και οι Συμμετέχοντες στη SEECP, και να διευκολυνθεί εναρμόνιση της νομοθεσίας των Συμμετεχόντων στη SEECP που δεν είναι μέλη της ΕΕ με το κεκτημένο της ΕΕ. Ομοίως, καλούμε για μία αξιοκρατική

επιτάχυνση της διαδικασίας ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, σύμφωνα με την πρόοδο που έχει επιτύχει καθένας από τους Συμμετέχοντες στη SEECF που επιδιώκουν την ένταξη.

Λαμβάνοντας, επιπλέον, υπόψη τη σημασία εμβάθυνσης της προσήλωσης στις θεμελιώδεις ελευθερίες και στις δημοκρατικές αξίες, στο κράτος δικαίου και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής προοπτικής της περιοχής, οι Συμμετέχοντες αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην ενίσχυση των συνεργειών στον τομέα της Εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ένα ουσιαστικό εργαλείο για την προώθηση ειρήνης και αλληλεγγύης, καθώς και σχέσεων καλής γειτονίας, βελτιώνοντας και διατηρώντας, με τον τρόπο αυτό, σταθερές διεθνείς σχέσεις και γόνιμη συνεργασία· ως εκ τούτου, η ενίσχυση εκπαιδευτικών συνεργειών στον τομέα αυτόν θα αποτελεί στο εξής αμοιβαία δέσμευση των Συμμετεχόντων.

Επιπλέον, όσον αφορά στην υποστήριξη του κοινωνικο-οικονομικού μετασχηματισμού των υποψηφίων της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για ένταξη στην ΕΕ, οι Συμμετέχοντες προτρέπουμε για την εφαρμογή των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Κοινής Περιφερειακής Αγοράς και του Πράσινου Θεματολογίου για τα Δυτικά Βαλκάνια, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας και της συμπεριληπτικότητας. Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε τον ρόλο του RCC και της CEFTA σε αυτές τις προσπάθειες.

Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε τη μετασχηματιστική φύση της ευρωπαϊκής προοπτικής, που απαιτεί μια προσέγγιση εμπλοκής ολόκληρης της κοινωνίας. Ως εκ τούτου, οι Συμμετέχοντες υποστηρίζουμε την ενίσχυση των μηχανισμών εμπλοκής των κοινοβουλίων και της κοινωνίας των πολιτών και αναγνωρίζουμε τον ρόλο του RCC στην προώθηση της διακυβερνητικής, κοινοβουλευτικής και άλλων μορφών συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο, εν όψει της ενσωμάτωσης στην ΕΕ.

Εν όψει της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στην περιφερειακή συνεργασία, οι Συμμετέχοντες σημειώνουμε τη δημιουργία του Μηχανισμού Διαλόγου με την Κοινωνία των Πολιτών, στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι πρόσφατες παγκόσμιες εξελίξεις στη διεθνή αγορά ενέργειας έφεραν στο προσκήνιο την ανάγκη για ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας. Οι πρόσφατες προκλήσεις στον ενεργειακό τομέα, σε συνέχεια του πολέμου στην Ουκρανία, μπορούν να ξεπεραστούν μόνο με στενότερη συνεργασία, αλληλεγγύη και συλλογική δράση από πλευράς όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Οι Συμμετέχοντες στη SEECF συμφωνούμε ότι η ενεργειακή ασφάλεια της Νοτιοανατολικής Ευρώπης εξαρτάται από τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και των οδύσεων εφοδιασμού. Οι Συμμετέχοντες επιβεβαιώνουμε επίσης τη δέσμευσή μας να επιταχύνουμε τη διαδικασία ενεργειακής μετάβασης, αυξάνοντας την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες και καθαρές πηγές, μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας μέσω αύξησης της ενεργειακής απόδοσης.

Το φυσικό αέριο είναι μια κρίσιμη πηγή ενέργειας για το προβλέψιμο μέλλον, έως ότου οι νέες τεχνολογίες θα μπορέσουν να εξαλείψουν σταδιακά όλα τα ορυκτά καύσιμα. Τόσο οι

σταθμοί επαναεριοποίησης υγροποιημένου αερίου (LNG) όσο και οι διασυνδέσεις μέσω αγωγών είναι εξέχουσας σημασίας. Η διαφοροποίηση των πηγών και των οδεύσεων ενέργειας είναι ουσιώδης. Οι Συμμετέχοντες σημειώνουμε ότι ο Νότιος Διάδρομος Φυσικού Αερίου, τα αποθέματα και οι βιώσιμες οδεύσεις μεταφοράς της Ανατολικής Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας αποτελούν λύση για τις ενεργειακές ανάγκες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, από κοινού με το LNG από διάφορους διεθνείς παρόχους.

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες θεωρούμε πως οι διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν επίσης να διαδραματίσουν μείζονα ρόλο στην επίτευξη σταθερότητας δικτύου και ασφάλειας εφοδιασμού για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η χρηματοδότηση από την ΕΕ, μέσω των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων της, μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών στην περιοχή στο εγγύς μέλλον. Οι επιταχυνόμενες επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ένα ακόμη βήμα προς την επίτευξη ενεργειακής επάρκειας σύμφωνα με τους στόχους για απανθρακοποίηση.

Οι τρέχουσες υπερβολικές αυξήσεις των τιμών στον ενεργειακό εφοδιασμό αποτελούν εμπόδιο στις προσπάθειες μείωσης της φτώχειας και στην ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών της περιοχής. Καλούμε να αξιολογηθεί ο κοινωνικο-οικονομικός αντίκτυπος των αυξήσεων των τιμών της ενέργειας και καλούμε την Επιτροπή Παρακολούθησης της Στρατηγικής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030 να ιεραρχήσει εκ νέου τις σχετικές περιφερειακές δράσεις για τον μετριασμό της απειλής της φτώχειας και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας, μέσω ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας.

ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι Συμμετέχοντες είμαστε πλήρως προσηλωμένοι στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μας για την αντιμετώπιση των ολοένα αυξανόμενων προκλήσεων και νέων απειλών για την ασφάλεια και τη σταθερότητα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, οι οποίες είναι αδιαχώριστες από τη συνολική ευρωπαϊκή ασφάλεια και σταθερότητα.

Οι Συμμετέχοντες συμφωνούν να συνεχίσουν τη συνεργασία τους σε θέματα ασφάλειας. Η συνεισφορά τους στις αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ της ΕΕ καταδεικνύει τη δέσμευσή τους για την πρόληψη κρίσεων και την προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας στην περιοχή μας και πέραν αυτής. Στο πλαίσιο αυτό, οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουν επίσης το ρόλο του ΝΑΤΟ και του ΟΑΣΕ, όπως και τις περιφερειακές πρωτοβουλίες ασφάλειας υπό το RCC.

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την αντιμετώπιση των σοβαρών απειλών του οργανωμένου εγκλήματος, του βίαιου εξτρεμισμού, της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού, της ισλαμοφοβίας, του ρατσισμού προς τους Ρομά, της ρητορικής μίσους και της καταναγκαστικής εργασίας, καθώς και την κοινή μας πεποίθηση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της παράνομης μετανάστευσης και, συνολικά, να ενισχύσουν περαιτέρω τη συνεργασία στην περιοχή και πέραν αυτής για την καταπολέμηση διεθνών εγκληματικών δικτύων.

Οι Συμμετέχοντες υπογραμμίζουν τη σημασία του κοινού αγώνα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, του λαθρεμπορίου όπλων και ναρκωτικών, της εμπορίας ανθρώπων, της παράτυπης μετανάστευσης και της ριζοσπαστικοποίησης, καθώς και κατά της ανεξέλεγκτης διάδοσης και παράνομης κατοχής Μικρών και Ελαφρών Όπλων (SALW).

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε την ανάγκη να γίνει η βέλτιστη χρήση της συνεργασίας για την προώθηση των περιφερειακών δυνατοτήτων ετοιμότητας και πρόληψης καταστροφών· για τον σκοπό αυτό, καλούμε το RCC και την Πρωτοβουλία Ετοιμότητας και Πρόληψης Καταστροφών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να ενώσουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που τίθενται στην περιοχή από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές.

Εξ άλλου, οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε πως υπήρξε ένας αυξανόμενος αριθμός διαφορετικών μορφών υβριδικών απειλών, παραπληροφόρησης, και απειλών κύβερνο-εγκλήματος σε ολόκληρη την περιοχή τα τελευταία χρόνια και, ως εκ τούτου, αναγνωρίζουμε τη σημασία ενίσχυσης των συνεργειών για αποτελεσματική αντιμετώπιση των απειλών αυτών, τόσο σε στρατηγικό όσο και επιχειρησιακό επίπεδο. Οι Συμμετέχοντες καλωσορίζουμε νέες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του κυβερνο-εγκλήματος, ιδιαίτερα εν όψει ενίσχυσης της συνεργασίας με την ΕΕ και τους συναφείς θεσμούς της.

ΑΥΞΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Εμμένοντας στην επιταγή της οικονομικής ανάπτυξης ως βασικής προϋπόθεσης σταθερότητας και ευημερίας, οι Συμμετέχοντες στην SEECF εκφράζουν την ισχυρή πεποίθησή τους πως οι συνέργειες αποτελούν θεμελιώδες εργαλείο προς τον σκοπό αυτό· παράλληλα, οι συνέργειες θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, απελευθερώνοντας πλήρως τις δυνατότητές της.

Έτσι, οι Συμμετέχοντες εκφράζουν την ενισχυμένη δέσμευση να συνεχίσουν να αναλαμβάνουν και να υποστηρίζουν πρωτοβουλίες συνέργειας σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη: επενδύσεις κεφαλαίου, βελτίωση ανθρώπινου δυναμικού, δημιουργία θέσεων εργασίας, διάδοση τεχνολογιών και καινοτομίας, και βελτίωση ανταγωνιστικότητας.

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες υπογραμμίζουν την ιδιαίτερη σημασία της διασυνδεσιμότητας ως κινήτρου και προσδοκώμενου αποτελέσματος των συνεργειών στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η ενεργοποίηση της συνδεσιμότητας σε όλες τις πιθανές μορφές είναι ένας αποτελεσματικός μοχλός επιτάχυνσης της ανάπτυξης. Για τον σκοπό αυτό, η προώθηση της διασυνδεσιμότητας σε όλα τα επίπεδα και τα πεδία δραστηριότητας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι κρίσιμη, συμπεριλαμβανομένων, όπως προβλέπονται στη Στρατηγική της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030 και σύμφωνα με τις υφιστάμενες πολιτικές και προτεραιότητες της ΕΕ, κυρίως της Στρατηγικής «Παγκόσμια Πύλη», καθώς προωθεί τις δίδυμες μεταβάσεις παγκοσμίως· ενισχύει τους έξυπνους, καθαρούς και ασφαλείς συνδέσμους με τους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, της ενέργειας και των μεταφορών και ενισχύει τα συστήματα υγείας, εκπαίδευσης και έρευνας.

Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε τον αρνητικό αντίκτυπο των τάσεων μείωσης του πληθυσμού σε ορισμένους Συμμετέχοντες στην SEECF και της μετακίνησης από τις

αγροτικές στις αστικές περιοχές ως γενικό και πολυδιάστατο κίνδυνο για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, οι Συμμετέχοντες ζητούμε δεσμευμένες και συνεχιζόμενες περιφερειακές συνέργειες για τον μετριασμό του μεσο-μακροπρόθεσμου κινδύνου μείωσης του πληθυσμού, στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030.

ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ COVID-19

Λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπρόθεσμες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας Covid-19 σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, οι Συμμετέχοντες στη SEECP δεσμευόμαστε να αξιοποιήσουμε τις βέλτιστες πρακτικές και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία, ιδίως όσον αφορά στην ανάγκη ενισχυμένης περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας και την εφαρμογή πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης. Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες στη SEECP δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να επικαιροποιούμε τα σχέδια δημόσιας υγείας και να επιταχύνουμε την κοινωνική και οικονομική ανάκαμψη μετά την Covid-19.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης για το μέλλον της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, οι Συμμετέχοντες στη SEECP υιοθετούμε την αρχή πως η βιωσιμότητα αποτελεί την κύρια παράμετρο αναφορικά με τον σχεδιασμό οικονομικής ανάπτυξης και την υλοποίηση έργων.

Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε πως η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι πρωτίστως μία κοινή πρόκληση, καθώς τα περιβαλλοντικά ζητήματα ενέχουν κίνδυνο εξάπλωσης· ως εκ τούτου, η παραγωγική προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η βιώσιμη χρήση και διαχείριση των πόρων, η διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς θα χρησιμεύσουν ως πρωταρχικό πρίσμα προς μια ολιστική, περιφερειακή προσέγγιση, με κοινό στόχο την πράσινη μετάβαση των οικονομιών μας.

Οι Συμμετέχοντες δεσμευόμαστε να καταβάλουμε πρόσθετες προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας των Παρισίων, μειώνοντας έτσι τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ατμοσφαιρική ρύπανση και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των πολιτών μας, και να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την πρόληψη της ρύπανσης των ποταμών, των εσωτερικών υδάτων, της θαλάσσιας ρύπανσης και για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Υπό το πλαίσιο αυτό, οι συμμετέχοντες στην SEECP υπογραμμίζουμε ότι η Στρατηγική της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030 διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας και στη δημιουργία ευκαιριών συνεργασίας σε νέους τομείς, ενώ λειτουργεί ως μία συμπεριληπτική περιφερειακή στρατηγική πρωτοβουλία διαλόγου και συνεργειών σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης με άμεσο αντίκτυπο στα θεματολόγια κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης των οικονομιών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Επιπροσθέτως, αναγνωρίζοντας τη σημασία της ευαισθητοποίησης ως προς τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και των πράσινων πολιτικών, δεσμευόμαστε να εργασθούμε για την

ευαισθητοποίηση των νέων σε αυτά τα θέματα, μέσω εκπαιδευτικών συστημάτων και προγραμμάτων.

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες χαιρετίζουν και υποστηρίζουμε τις ενισχυμένες προσπάθειες εφαρμογής της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ και του Πράσινου Θεματολογίου για τα Δυτικά Βαλκάνια, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητές τους να συμβάλουν προς αμοιβαίο όφελος.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ SEECР

Οι Συμμετέχοντες υποστηρίζουμε και εκτιμούμε ιδιαίτερα το έργο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης SEECР. Ο ρόλος του διακοινοβουλευτικού διαλόγου και της συνεργασίας είναι ουσιώδης στην προώθηση συνεχούς πολιτικού διαλόγου, στην τήρηση των δημοκρατικών προτύπων και στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και του κράτους δικαίου. Οι Συμμετέχοντες ενθαρρύνουμε την περαιτέρω εμπλοκή των Κοινοβουλευτικών Συνελεύσεων SEECР στις θεματικές περιφερειακής συνεργασίας και στη στήριξη της ευρωπαϊκής προοπτικής ολόκληρης της περιοχής.

Επιπλέον, οι Συμμετέχοντες καλωσορίζουμε την αναγνώριση των Κοινοβουλευτικών Συνελεύσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων στην εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και καλούμε για ενεργό ρόλο τους προκειμένου να διασφαλισθεί η υποστήριξη και συμβολή τους στην εφαρμογή της Στρατηγικής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2030 ως προς τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των ΗΕ σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουν και χαιρετίζουν τις προσπάθειες της Βουλής των Ελλήνων για επιτυχή Προεδρία της Αθήνας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση SEECР· προσπάθειες που στόχευαν στην περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης SEECР.

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ SEECР-RCC

Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουν και καλωσορίζουν την εξαιρετική συνέργεια μεταξύ της SEECР και του RCC ως επιχειρησιακού της βραχίονα. Αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο του RCC στη διευκόλυνση και προώθηση του θεματολογίου περιφερειακής συνεργασίας υπό την πολιτική καθοδήγηση της SEECР.

Οι Συμμετέχοντες καλωσορίζουμε τη Στρατηγική και το Πρόγραμμα Εργασίας του RCC για την περίοδο 2023-2025, που εγκρίθηκε στην Ετήσια Συνάντηση του RCC, ως το πρωταρχικό έγγραφο που καθοδηγεί τη διευκόλυνση των περιφερειακών προτεραιοτήτων όπως αναλύονται σε αυτήν και σε προηγούμενες Διακηρύξεις της SEECР και σύμφωνα με τον Χάρτη της SEECР.

Οι Συμμετέχοντες καλούμε το RCC να συνεχίσει να διερευνά τρόπους ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες των Συμμετεχόντων στην SEECР και της περιοχής. Οι Συμμετέχοντες αναγνωρίζουμε το RCC ως το καταλληλότερο πλαίσιο για την υλοποίηση περιφερειακών προγραμμάτων και τον ρόλο του ως κόμβου διαφόρων πρωτοβουλιών περιφερειακής συνεργασίας. Οι Συμμετέχοντες υποστηρίζουμε τον ρόλο του RCC υπό το φως της συμβολής του στο συντονισμό και τον εξορθολογισμό των προσπαθειών περιφερειακής συνεργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΗΝ SEECP

Οι Συμμετέχοντες εκφράζουμε την εκτίμησή μας στην Προεδρία της Αθήνας 2021-2022 υπό το σύνθημα «Ενισχύοντας τις συνέργειες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης».

Οι Συμμετέχοντες καλωσορίσαμε τις προτεραιότητες που έθεσε η Προεδρία της Αθήνας, δηλαδή την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής προοπτικής της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, τη διασυνδεσιμότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη συνεργασία στους τομείς των επενδύσεων, της ανταγωνιστικότητας και της κινητικότητας, την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ανησυχιών, την προώθηση βιώσιμης, δίκαιης και πράσινης ανάπτυξης και, τελευταία, πλην όχι έσχατη, την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και των κοινωνικο-οικονομικών συνεπειών της.

ΜΕΛΛΟΥΣΕΣ ΠΡΟΕΔΡΙΕΣ

Οι Συμμετέχοντες καλωσορίζουμε την επερχόμενη Προεδρία της Ποντγκόριτσα για την περίοδο 2022-2023.

Οι Συμμετέχοντες συμφωνούμε ότι τα Σκόπια θα αναλάβουν την Προεδρία της SEECP για την περίοδο 2023-2024.

Οι Προεδρίες θα ασκούνται σύμφωνα με τις τρέχουσες πρακτικές SEECP και με ουδέτερο τρόπο όσον αφορά σε έγγραφα, διαδικασίες, χώρους και σύμβολα.